



## ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΕΝΑ ΠΟΛΥΜΟΡΦΟ ΚΙΝΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

Ανάμεσα στην πληθώρα των επετειακών εκδηλώσεων με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Ψυχικής Υγείας, αυτή τη μια και μόνη μέρα που όλοι οι κατεστημένοι θεσμικοί φορείς τη «θυμούνται» για να την ξεχνάνε τις υπόλοιπες 364 μέρες του χρόνου, έχουμε και αυτή για τα 30χρονα μιας ΜΚΟ, της **ΕΠΑΨΥ**, στο **Μέγαρο Μουσικής (!)** και με συναυλία κλασικής μουσικής.

Σ' ένα μεγαλεπήβολο εγχείρημα αυτοπαρουσίασης, σ' ένα χώρο που διάφοροι ποικιλοτρόπως διασυνδεδεμένοι θεσμικοί φορείς χρησιμοποιούν, συχνά στη λογική του θεάματος, αυτού που ο Ντεμπόρ έλεγε ότι «*επειδή δεν είναι, γι' αυτό του επιτρέπεται να φαίνεται*».

Σε μια, λοιπόν, σύντομη συμβολή, για αυτή την τριαντάχρονη διαδρομή, στην καταγραφή αυτού του «*είναι που δεν είναι*», ας θυμίσουμε κατ' αρχήν ότι όλες οι ΜΚΟ ψυχικής υγείας (και όχι μόνο) είναι **κρατικοδίαιτες**, χρηματοδοτούμενες, δηλαδή, από τον κρατικό κορβανά (και συχνά απευθείας την **ΕΕ**) για να επιτελούν μια λειτουργία ευθύνης του δημοσίου με όρους **ιδιωτικής επιχειρηματικότητας: ιδιωτικές εργασιακές σχέσεις, προϊούσα ιδιωτικοποίηση-και επισφάλεια-της θέσης των ενοίκων** εντός των στεγαστικών δομών τους και των όποιων παρεχόμενων υπηρεσιών.

Ανατρέχοντας πίσω στα 30 χρόνια, να θυμηθούμε ότι και η ΕΠΑΨΥ έπαιξε, το καλοκαίρι του **1990**, κομβικό ρόλο στην παγίωση του σχεδίου των (γνωστών και μη εξαιρετέων) συμβούλων για την Ψυχική Υγεία της τότε ηγεσίας του Υπουργείου Υγείας για μια δίμηνη παρέμβαση στη Λέρο για την επιλογή των πιο «λειτουργικών» ασθενών. Για να μη μείνει, όπως χαρακτηριστικά δήλωνε τότε, «*έξω από τα τραίνο*». Και θα θυμούνται, οι πιο παλιοί της εταιρείας, περιστατικά όπως το να προσπαθούν να βάλουν στο καράβι ασθενείς που είχαν επιλέξει για μεταφορά, οι οποίοι αρνούσαν να μουν και να γίνεται χαμός στο λιμάνι.

Κι' αργότερα, η πλήρης σύμπλευση με τον Λοβέρδο ως Υπουργό Υγείας και τα σχέδια για **πλήρη ιδιωτικοποίηση/προσαρμογή στα μνημόνια της Ψυχικής Υγείας**. Ήταν τότε που η ΕΠΑΨΥ πρωτοστάτησε στο εγχείρημα της παρακράτησης των συντάξεων των ασθενών (ενοίκων των στεγαστικών δομών), **απολύοντας μάλιστα** στέλεχός της (τον Αχ. Βασιλικόπουλο), που **είχε αντιδράσει** σε αυτές τις πρακτικές.

Την ίδια στιγμή, μια άλλη πτυχή των ασκούμενων πρακτικών, ήταν ασθενείς να καταφθάνουν, με εισαγγελική παραγγελία, από τα νησιά των Κυκλάδων στα ψυχιατρεία της Αθήνας, με έγγραφες συστάσεις από την Κινητή Μονάδα, «*να μείνει αρκετό διάστημα στο ψυχιατρείο*».

Ήταν την ίδια περίοδο που το Δίκτυο Αργώς (συλλογικό όργανο των ΜΚΟ Ψυχικής υγείας), όπου ενεργά συμμετέχει η ΕΠΑΨΥ (ο γραμματέας του Δικτύου είναι ο πρόεδρος της ΕΠΑΨΥ) είχε στείλει, διαμέσου του προέδρου του, επιστολή στον **Επίτροπο Κοινωνικών Υποθέσεων της ΕΕ Λάζλο Αντόρ** (γνωστό και

από το σύμφωνο Αντόρ-Λυκουρέτζου για το βίαιο κλείσιμο των ψυχιατρείων), στην οποία, μεταξύ άλλων, τόνιζε:

«...Αγαπητέ Επίτροπε, όπως είναι παγκοσμίως γνωστό, η Ελλάδα αντιμετωπίζει μια σοβαρή οικονομική κρίση. Κάτω από αυτό το πλαίσιο όλα τα μέλη του Δικτύου Αργώς θα συμμετάσχουν ενεργά στην Εθνική προσπάθεια για εφαρμογή του τρέχοντος προγράμματος οικονομικής προσαρμογής, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ποιότητα των υπηρεσιών και την συνέχεια της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης» (1 Αυγούστου, 2011).

Υποστήριζαν, δηλαδή, πλήρως την εφαρμογή των μνημονίων εκλιπαρώντας για εξαίρεσή τους από τα μέτρα λιτότητας. Πράγματι λίγο αργότερα η ΕΕ, για να διασωθούν οι ιδιωτικού χαρακτήρα ψυχιατρικές δομές, τις χρηματοδότησε, για τρία χρόνια, με ένα κονδύλι 105 εκ ευρώ. Ήταν η πρώτη φορά που συνέβη να επαναχρηματοδοτούνται, με κοινοτικά κονδύλια, δομές οι οποίες είχαν ήδη δημιουργηθεί στη βάση ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Σ' ένα περιβάλλον κατακερματισμού, αυτοαναφορικότητας και διαιωνιζόμενης ασυδοσίας γενικά στο χώρο της ψυχικής υγείας, όπου η όποια επιβολή κανόνων στυγνής κοστολόγησης κλπ, των παρεχόμενων υπηρεσιών των ΜΚΟ, οδήγησε, ταυτόχρονα, αφενός, στη **μείωση** και αφετέρου, στην **περαιτέρω ιδιωτικοποίηση** της παροχής τους.

Με τη χρήση **κατασταλτικών μέτρων, απαγορεύσεων (εξόδου κλπ), μηχανικών καθηλώσεων, απομονώσεων** σε πολλά οικοτροφεία, αλλού εμφανώς και αλλού «αφανώς». Με τις «**επιστροφές ασθενών**» στα ψυχιατρεία (σα να ήταν εμπορεύματα που τα επιστρέφουμε για να πάρουμε κάτι «πιο καλό») να έχουν γίνει κανόνας.

Με τις «χρεωκοπίες» διαφόρων ΜΚΟ και αναθέσεις των δομών, που αυτές εγκαταλείπουν, σε άλλες ΜΚΟ - μέχρι και με διαγωνισμούς του τύπου, ποιος θα πάρει αυτό το οικοτροφείο και «πόσα δίνει» γι' αυτό. Και με τους ενοίκους στις στεγαστικές δομές έρμαια των πρακτικών αυτών.

Και φυσικά, πιο πρόσφατα, στροφή, όπως αυτή που έκανε και η ΕΠΑΨΥ στον τομέα όπου σήμερα ρέει «ζεστό χρήμα» και που αφορά τις ποικίλες επιδερμικές εφαρμογές πρακτικών, πρωτίστως μέσω των ΜΚΟ, μιας, στην ουσία της, άκρως κατασταλτικής διαχείρισης του προσφυγικού.

Μια συνεπής, λοιπόν, τριαντάχρονη πορεία που, για το σύστημα, αξίζει το Μέγαρό της.

**8/10/18**